

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sk/14/2017
Identifikačné číslo spisu: 5017200097
Dátum vydania rozhodnutia: 31.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5017200097.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a z členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančeniča, v právnej veci žalobcu: C. J., bytom F. XX, XXX XX R., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06. februára 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sa/11/2017-27 zo dňa 22. júna 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sa/11/2017-27 z 22. júna 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 25Sa/11/2017-27 z 22.06.2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.07.2016. Uvedeným rozhodnutím žalovaná priznala žalobcovi podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a § 259 ods. 1, § 293k, § 82 a § 114 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) starobný dôchodok od 01.03.2013 v sume 81,20 € mesačne, od 01.01.2014 v sume 90,- € mesačne, od 01.01.2015 v sume 95,20 € mesačne a od 01.01.2016 v sume 97,10 € mesačne.

2. Proti rozhodnutiu žalovanej podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré bolo dňa 18.11.2016 postúpené žalovanej Krajským súdom v Žiline uznesením č. k. 24Sa/60/2016-8 zo dňa 30.09.2016, právoplatným 24.10.2016. Napadnuté rozhodnutie žalovanej preskúmal v zmysle ust. § 215 ods. 4 zákona o sociálnom poistení generálny riaditeľ žalovanej a rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.02.2017 napadnuté rozhodnutie potvrdil podľa § 218 ods. 2 zákona o sociálnom poistení.

3. Žalobca podal v zákonom stanovenej lehote správnu žalobu, ktorou žiadal, aby správny súd zrušil rozhodnutie žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.07.2016 a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

4. Predmetom prieskumu ako ho uviedol krajský súd v napadnutom rozsudku je však rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.02.2017. Krajský súd sa v napadnutom rozsudku stotožnil s právnym názorom generálneho riaditeľa žalovanej, že rozhodnutím žalovanej nedošlo k porušeniu zákona a práv žalobcu. Z tohto dôvodu žalobe nevyhovel a s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu ju v súlade s ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol. V odôvodnení poukázal na opakovane vyslovený právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorého výsluhový príspevok nie je výsluhovým dôchodkom, ale sa zaň iba považuje a pri určení výšky starobného dôchodku je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby hodnotené na účely príspevku za službu; až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu príspevku za službu, považovaného za výsluhový dôchodok (R 55/2011).

5. Proti napadnutému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že nesprávnym procesným postupom v danej veci (nebola verejne prerokovaná - nekonalo sa verejné pojednávanie) mu ako účastníkovi konania bola odňatá možnosť vyjadriť sa ku všetkým dôkazom, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a odklonil sa (resp. vôbec nerešpektoval) od ustálenej judikatúry kasačného súdu. Porušenie práva na spravodlivý proces žalobca videl v tom, že napriek tomu, že v zmysle ust. § 182 ods. 1 SSP požiadal v podanej správnej žalobe o nariadenie verejného pojednávania, krajský súd pojednávanie nenariadil, ale bez nariadenia pojednávania rozhodnutie žalovanej potvrdil. Žalobca poukázal na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL ÚS 14/98, ktorým ústavný súd rozhodol, že ustanovenie § 250f Občianskeho súdneho poriadku, ktoré upravovalo možnosť pre správny súd rozhodnúť o žalobe bez pojednávania, nie je v súlade s ustanovením čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a s ustanovením čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8 vyhláseného pod č. 209/1992 Zb.. Taktiež poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. k. 9So/108/2014, v ktorom Najvyšší súd SR uviedol, že postup súdu, ktorým sú účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok na účely ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, je odňatím možnosti konať pred súdom.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná.

7. Podľa § 107 ods. 1 SSP predseda senátu nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, ak:

- a) to požiada aspoň jeden z účastníkov konania,
- b) vykonáva dokazovanie,
- c) to vyžaduje verejný záujem,
- d) je to na prejednanie vecí potrebné alebo
- e) tak ustanovuje tento zákon.

8. Podľa § 107 ods. 2 SSP v ostatných prípadoch rozhoduje správny súd bez pojednávania.

9. Podľa § 182 ods. 1 písm. g/ SSP v správnej žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť vyjadrenie, či žalobca žiada nariadenie pojednávania; na neskoršiu žiadosť žalobcu o nariadenie pojednávania správny súd neprihliada.

10. Podľa § 137 ods. 4 SSP vo veciach, v ktorých správny súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením.

11. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti,

rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

12. Zo súdneho spisu kasačný súd zistil, že žalobca v podanej žalobe požiadal krajský súd o nariadenie pojednávania v zmysle ust. § 182 ods. 1 SSP. Napriek uvedenej žiadosti žalobcu krajský súd vo veci pojednávania nenariadil, ale v súlade ust. § 137 ods. 4 SSP iba oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu. Krajský súd v napadnutom rozsudku skonštatoval, že nezistil, že by takýmto postupom bolo porušené ustanovenie § 107 ods. 1 SSP a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

13. S uvedeným názorom krajského súdu kasačný súd nesúhlasí. Ako vyplýva zo žalobcom podanej správnej žaloby, žalobca žiadal o nariadenie pojednávania v súlade s ust. 182 ods. 1 SSP. Ide teda o situáciu v zmysle ust. § 107 ods. 1 písm. a/ SSP. V danom prípade nebolo možné postupovať podľa ust. § 107 ods. 2 SSP, tak ako to urobil krajský súd, pretože toto ustanovenie je možné použiť iba vtedy, ak nejde o niektorý z prípadov vymenovaných v predchádzajúcom odseku 1. Z tohto dôvodu bol krajský súd povinný vo veci nariadiť pojednávania. Pokiaľ tak krajský súd neurobil, svojím postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP).

14. Vzhľadom k tomu, že kasačný súd rozhodol o zrušení napadnutého rozsudku z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f/ SSP, ďalšie dôvody kasačnej sťažnosti týkajúce sa právneho posúdenia veci a odklonu od ustálenej judikatúry, už neposudzoval.

15. V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd aj o náhrade trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

16. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.